

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 23 marca 2016 r.,

sprawy **S. G.**

skazanego z art. 199 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 6 października 2015 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 25 maja 2015 r.,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 maja 2015 r., Sąd Rejonowy w K. uznał oskarżonego S. G. za winnego popełnienia czynu z art. 199 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to skazał go na karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego S. G. zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niezasadnym przyjęciu, że oskarżony S. G. dopuścił się zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu;

2. obrazę art. 5 § 2 k.p.k., poprzez interpretowanie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego;
3. obrazę art. 4 k.p.k., poprzez naruszenie zasady obiektywizmu;
4. obrazę art. 7 k.p.k., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów;
5. obrazę art. 424 § 1 i 2 k.p.k., poprzez:
  - niedostateczne wyjaśnienie na jakiej podstawie przyjęto okres popełnienia czynu od dnia 1 października 1998 r. do dnia 25 października 2003 r. oraz od dnia 26 października 2003 r. do lipca 2006 r., w tym, że do doprowadzenia do wykonania innej czynności seksualnej doszło w lecie 2002 r. lub 2003 r., zakres poszczególnych czynności seksualnych w określonych okresach czasu oraz częstotliwość ich dokonywania;
  - brak ustalenia jakie czynności były wykonywane w jakim okresie czasu, czy wszystkie czynności wykonywane były przez cały okres objęty oskarżeniem;
  - brak dostatecznego wyjaśnienia rozbieżności w zeznaniach pokrzywdzonej złożonych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym;
  - brak wyliczenia kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego pokrzywdzonej;
6. zobowiązanie oskarżonego do pokrycia wydatków oskarżycielki posiłkowej w kwocie 4500 zł bez wykazania poniesienia tych wydatków fakturą lub innym dokumentem;
7. rażąco niewspółmierność kary.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego S. G. od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 6 października 2015 r., Sąd Okręgowy w K. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego wyroku kasację wniósł obrońca skazanego S. G. zarzucając mu:

1. obrazę prawa materialnego, poprzez błędne zastosowanie art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 4 k.k. polegającą na orzekaniu w oparciu o przepis wprowadzający surowszą sankcję karną;
2. rażąco obrazę art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., poprzez niedochowanie wymogów stawianych uzasadnieniu, niewyjaśnienie motywów rozstrzygnięcia w sposób dogłębny i pobieżne odniesienie się do zarzutów apelacyjnych;
3. rażące naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj.:
  - art. 5 § 2 k.p.k., poprzez nieuwzględnienie zarzutu apelacji interpretowania niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego;
  - art. 7 k.p.k., poprzez nieuwzględnienie zarzutu apelacji o przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów przez sąd w związku z art. 433 § 2 k.p.k.;
  - art. 4 k.p.k., poprzez naruszenie zasady obiektywizmu przez sądy rozpoznające sprawę;
  - art. 627 k.p.k., poprzez zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz oskarżycielki posiłkowej bez ich udokumentowania fakturą bądź innym dokumentem.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. i utrzymania nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w K. i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w K. wniósł o jej oddalenie wobec oczywistej bezzasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego S. G. jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Chybiony jest zarzut obrazy art. 200 § 1 k.k. w związku z art. 4 k.k. W doktrynie i orzecznictwie prawa karnego można odnotować dwa poglądy w kwestii zastosowania w stosunku do czynów ciągłych dyspozycji art. 4 § 1 k.k. Zgodnie z

jednym z nich, za którym opowiedziały się oba procedujące w sprawie Sądy, w przypadku czynu ciągłego czasem popełnienia przestępstwa w rozumieniu art. 4 § 1 k.k. jest okres od pierwszego zachowania składającego się na ten czyn do zakończenia ostatniego z nich (por. L. Gardocki, Prawo karne, s. 152; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2009 r., III KK 105/09, Legalis). Odmienne stanowisko wyrazili: A. Zoll, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny, t. I, s. 121, (podobnie: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2011 r., III KK 89/11, Legalis). W sytuacji zaś, gdy interpretacja konkretnego przepisu nie jest jednolita, a orzekające w sprawie sądy opowiedzą się za jednym z konkurencyjnych poglądów, nie może być uznany za zasadny i skuteczny zarzut obraza prawa materialnego, pod tym wszak warunkiem, że sąd swoje stanowisko przekonująco uzasadni. Warunkowi temu uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego w K. bezsprzecznie czyni zadość. W tym wypadku nie można skutecznie zarzucić orzekającym w sprawie Sądom, że rażąco naruszyły ten, rozbieżnie interpretowany przepis prawa materialnego, jako że każdy z nich zgodnie z zasadą samodzielności jurysdykcyjnej (art. 8 k.p.k.), miał prawo i obowiązek samodzielnie rozstrzygać zagadnienia prawne.

Jeżeli chodzi o odniesienie się przez Sąd odwoławczy do zarzutów zawartych w apelacji obrońcy oskarżonego S. G. to uznać należy, iż orzeczenie Sądu Okręgowego w K. spełnia standard wyznaczony przez art. 457 § 3 k.p.k. Sąd odwoławczy przeprowadził kontrolę instancyjną zaskarżonego apelacją orzeczenia w sposób wszechstronny i prawidłowy. Sąd nie tylko bowiem przeprowadził ponowną analizę materiału dowodowego sprawy w kontekście podniesionego przez obrońcę zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, wyjaśniając przyczyny dla których uznał zeznania pokrzywdzonej K. C. za w pełni wiarygodne (s. 4 - 6 uzasadnienia), ale odniósł się również do podnoszonego w apelacji zarzutu obrazy art. 4, 5 § 2 i 7 k.p.k. w zakresie przypisanego oskarżonemu przestępstwa (s. 5 - 6 uzasadnienia), art. 627 k.p.k. (s. 8 uzasadnienia), jak i art. 424 § 1 k.p.k. (s. 6-7 uzasadnienia). Sąd odniósł się także do zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary (s. 8 uzasadnienia). Zaprezentowane przez Sąd stanowisko należy ocenić jako trafne, poprawne pod względem logicznym i konsekwentne. Uzasadnienie orzeczenia Sądu odwoławczego zawiera powody

jego rozstrzygnięcia oraz argumentację wyjaśniającą w sposób logiczny i rzeczowy, dlatego nie podzielono zarzutów i wniosków zawartych w apelacji obrońcy. Podkreślić przy tym należy, że w wypadku, gdy analiza przedstawionych w apelacji zarzutów pozwalała Sądowi odwoławczemu uznać je za całkowicie bezzasadne był on uprawniony, w sytuacji podzielenia w pełni dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów, do uchylenia się od wnikliwego odniesienia się do nich w uzasadnieniu swojego wyroku, gdyż byłoby to jedynie zbędnym powtórzeniem zasadnej argumentacji Sądu I instancji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 sierpnia 2006 r., II KK 238/2005, LEX nr 193046; z dnia 27 lutego 2013 r., II KK 98/12, LEX nr 1297682).

Zgodnie z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. Sąd II instancji jest zobowiązany rozpoznać sprawę w granicach środka odwoławczego, co obejmuje rozważenie wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym. Tym samym do naruszenia wskazanego przepisu może dojść jedynie wówczas, kiedy Sąd odwoławczy w ogóle nie ustosunkuje się do określonego zarzutu wskazanego w apelacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013 r., II KK 127/12, Prok.i Pr.-wkł. 2013/5/19, LEX nr 1277698). Analiza uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego pozwala na stwierdzenie, że taka sytuacja w niniejszej sprawie nie miała miejsca.

Zarzuty zawarte w punkcie 3 kasacji w istocie są powieleniem zarzutów zawartych w apelacji obrońcy skazanego S. G. wniesionej od wyroku Sądu Rejonowego. Podniesienie analogicznych zarzutów w postępowaniu kasacyjnym prowadzi do wniosku, że zarzuty te w istocie zwracają się przeciwko wyrokowi Sądu pierwszej instancji, gdy tymczasem kasacja przysługuje od wyroku Sądu odwoławczego. Próba zaskarżenia kasacją, również wyroku Sądu I instancji, stanowi przekroczenie granic określonych w art. 519 k.p.k., które ustawodawca określił w odniesieniu do nadzwyczajnego środka zaskarżenia. *Zabieg tego rodzaju, mający na celu powtórzenie zwykłej kontroli odwoławczej na etapie postępowania kasacyjnego i zmierzający do przekształcenia tego etapu w trzecią instancję, nie może być skuteczny* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2001 r., II KKN 299/01, LEX nr 51581).

W procedowaniu Sądu Okręgowego nie sposób doszukać się naruszenia zasad określonych w art. 7 k.p.k. Zgodnie z przywołanym przepisem, przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną, gdy jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy główniej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego i jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku. Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego (w tym jego stron od 4 do 6) jednoznacznie wskazuje, że Sąd ten dokonał kontroli wyroku Sądu I instancji, w tym dowodów kwestionowanych w apelacji (przede wszystkim zeznań świadka K. C.). Także sposób w jaki tę kontrolę przeprowadził nie może być skutecznie kwestionowany. Sąd odwoławczy poddał bowiem szczegółowej analizie prawidłowość oceny poszczególnych dowodów dokonaną przez sąd *meriti* oraz rozważył, czy dokonano ją w aspekcie całokształtu materiału dowodowego i czy wyciągnięte z tak przeprowadzonej oceny dowodów wnioski, co do ich wiarygodności były poprawne, a więc, czy uwzględniono tu wskazania wiedzy, doświadczenia życiowego oraz wymogi prawidłowego rozumowania. Nie można tym samym zasadnie przyjąć, iż Sąd Okręgowy naruszył zasady określone w art. 7 k.p.k., zaś odmienna i subiektywna ocena dowodów dokonana przez autora kasacji odnosząca się do czynu przypisanego skazanemu nie może być procesowo skuteczna.

Chybiony jest również zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. Dla oceny, czy nie został naruszony zakaz *in dubio pro reo* nie są bowiem miarodajne wątpliwości zgłaszane przez stronę, ale jedynie to, czy orzekający w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych względnie to, czy w świetle realiów konkretnej sprawy wątpliwości takie powinien był powziąć i wobec braku możliwości ich usunięcia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Analiza uzasadnienia kasacji wskazuje, iż podnosząc zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. skarżący kwestionuje w istocie poczynione przez Sądy obu instancji ustalenia odnośnie sprawstwa oskarżonego. Wskazać należy, iż zastrzeżenia skarżącego, co do oceny wiarygodności konkretnego dowodu lub dowodów rozstrzygane mogą być jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobody ocen,

wynikającej z treści art. 7 k.p.k. nie zaś w kontekście naruszenia zasady „*in dubio pro reo*”.

Zarzut obrazy art. 4 k.p.k. nie może stanowić podstawy kasacji. Przepis ten statuuje normę o charakterze ogólnym, gdy tymczasem zarzut naruszenia prawa procesowego powinien opierać się na naruszeniu norm tworzących konkretne zakazy i nakazy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 1971 r., IV KR 247/70, OSNKW 1971/7-8/117; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2001 r., V KKN 19/99, Lex nr 51668, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2005 r., II KK 153/04, LEX nr 151670). Argumentacja zawarta w uzasadnieniu skargi kasacyjnej wskazuje, iż pogwałcenia zasady obiektywizmu autor kasacji upatruje w odmiennej od prezentowanej przez skarżącego ocenie materiału dowodowego dokonanej przez Sąd Rejonowy, a za nim Sąd Okręgowy. Tym samym zarzut kasacyjny zmierza w istocie do kwestionowania ustaleń faktycznych, co w świetle art. 523 § 1 k.p.k. jest zabiegiem niedopuszczalnym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. orzekł jak w postanowieniu.

kc